

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА

Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчальної роботи

Хмарський В.М.

23 " вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Просодія усного дискурсу. Сприймальні характеристики усного дискурсу»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Факультет романо-германської філології

2020 - 2023

Робоча програма викладена на основі навчальної програми дисципліни «Просодія усного дискурсу. Сприймальні характеристики усного дискурсу»

Розробник: Кравченко Н.О. д.філол.н., професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 1 від " 28.08 2020 р.

Завідувач кафедри

Кравченко Н.О.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від " 31 " серпня 2020 р.

Голова НМК

Телецька Т.В.

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 1 від. " 29 " серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

Кравченко Н.О.

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Протокол № 1 від. " 25 " серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

Кравченко Н.О.

1. Опис навчальної дисципліни

СЕМЕСТР 6-Й

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Загальна кількість кредитів – 3 Годин – 90 Змістових модулів - 1 Залікових модулів - 1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність - 035 – філологія Спеціалізація: 035.055 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		Рік підготовки: 3-й	
		Семестр 6-й	
		Лекції 20 год.	
		Практичні 16 год.	
		Самостійна робота студентів 54 год.	
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є вдосконалення теоретичної лінгвістичної підготовки студентів задля застосуванні теоретичних знань у мовленнєвій практиці.

Основними завданнями курсу є довести до відома студентів інформацію про основні напрями в сучасній дискурсології та зосередити них на розумінні дистинктивних характеристик різних фонетичних стилів усного дискурсу (повсякденного, академічного, публіцистичного, інформаційного, тощо).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральної компетентності: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

а) **загальних (соціально-особистісних) (ЗК):**

- **ЗК03.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК09.** Здатність спілкуватися іноземними мовами (англійською)
- **ЗК 11.** здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **ЗК12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань у практичних ситуаціях.

б) **спеціальних (фахових, предметних) (СК):**

- **СК03.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії англійської мови.
- **СК06.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- **СК09.** Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів англійською мовою, державною та іноземними мовами.
- **СК 11.** Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- **СК 12.** Здатність до організації ділової комунікації англійською та українською мовами.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

• **ПР 01.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективною міжкультурною комунікації.

ПР 06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

• **ПР 10.** Знати норми літературної англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

• **ПР 14.** Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, що становить 3 кредита ЄКТС.

3. Зміст навчальної дисципліни

СЕМЕСТР 6-Й

Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище

Тема № 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу

Тема № 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання.

Тема № 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів

Тема № 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу.

Тема № 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення.

Тема № 6. Дискурсологія: напрями і завдання

Тема №7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу

4. Структура навчальної дисципліни

СЕМЕСТР 6-й

Назва змістових Модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб.	ср.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище					
Тема № 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу	12	2	2		8
Тема № 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання.	10	2	2		6
Тема № 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів	12	2	2		8
Тема № 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу.	10	2	2		6
Тема № 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення.	14	2	2		10
Тема № 6. Дискурсологія: напрями і завдання. Визначення дискурсу, ситуативний підхід, семіотичний підхід, діяльнісний підхід	16	4	4		8
Тема №7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу.	14	4	2		8

Об'єктивні та суб'єктивні методи.					
Підсумкове заняття	2	-	2		-
Разом за змістовим модулем 1	90	20	16		54

5. Теми семінарських завдань

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема № 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу Виступи з доповідями за темою.	2
2	Тема № 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання. Виступи з доповідями за темою.	2
3	Тема № 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів. Виступи з доповідями за темою.	2
4	Тема № 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу. Виступи з доповідями за темою.	2
5	Тема № 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення. Виступи з доповідями за темою.	2
6	Тема № 6. Дискурсологія: напрями і завдання. Визначення дискурсу, ситуативний підхід, семіотичний підхід, діяльнісний підхід. Виступи з доповідями за темою.	4
7	Тема №7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу. Об'єктивні та суб'єктивні методи. Виступи з доповідями за темою.	2
8	Підсумкове заняття	2
Разом за ЗМ 1		16

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

8. Самостійна робота

Змістовий модуль 1. Усний дискурс як соціальне, мовне та мовленнєве явище

№	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1.	Тема № 1. Текст і дискурс. Питання про співвідношення тексту й дискурсу Складання самостійної доповіді за темою.	8
2.	Тема № 2. Мовленнєвий Акт (МА) та типи висловлювання. Підготовка доповіді за темою.	6
3.	Тема № 3. Діалогічний дискурс (ДД) як мовленнєва взаємодія двох (або більше) комунікантів. Підготовка самостійної доповіді за темою.	8
4.	Тема № 4. Класифікації типів діалогічного дискурсу. Підготовка самостійної доповіді за темою.	6
5.	Тема № 5. Екстралінгвальні фактори діалогічного дискурсу та їх вплив на лінгвальну організацію діалогічного мовлення. Підготовка самостійної доповіді за темою.	10
6.	Тема № 6. Дискурсологія: напрями і завдання. Визначення дискурсу, ситуативний підхід, семіотичний підхід, діяльнісний підхід. Підготовка самостійної доповіді за темою.	8
7.	Тема №7. Фонетичні методи дослідження усного дискурсу. Об'єктивні та суб'єктивні методи. Підготовка самостійної доповіді за темою.	8
Разом за ЗМ 1		54

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ не передбачене навчальним планом.

10. Методи навчання

Словесні: лекція, пояснення, бесіда.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація.

Практичні: підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей.

11. Методи контролю

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання доповідей.

Підсумковий контроль: залік. Залік відбувається за результатами усних доповідей за темами та опитування.

Критерії оцінювання:

90-100 б. - зараховано Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання без допомоги викладача, знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

85-89 б. - зараховано Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна,

75-84 б. - зараховано Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

70-74 б. - зараховано Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень за допомогою викладача, може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

60-69 б. – зараховано Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

35-39 б. – не зараховано з можливістю повторного складання Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

0-34 б. – не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

12. Питання для підсумкового контролю

(8-й семестр – залік)

Залікова оцінка виставляється за результатами поточного (оцінювання доповідей) та підсумкового контролю.

Питання, що виносяться на залік:

1. У якому взаємозв'язку перебувають поняття текст та дискурс?
2. Визначення усного тексту
3. Розуміння дискурсу у вузькому та широкому значенні
4. Методи дослідження дискурсу
5. Формальний напрям дослідження дискурсу, його особливості
6. Функціональний напрям дослідження дискурсу, його особливості
7. Семіотичний напрям дослідження дискурсу, його особливості
8. Декомпозиція дискурсу за Т.ван Дейком
9. Буттєвий дискурс, його особливості
10. Інституційний дискурс, його особливості
11. Основні критерії для структурно-формальної типології дискурсу
12. Дискурс з позицій соціолінгвістики
13. Рівня аналізу мовленнєвого акту
14. Класифікації мовленнєвого акту за різними категоріями
15. Поняття діалогічного дискурсу
16. Класифікації діалогічного дискурсу по особливостям створення
17. Класифікації діалогічного дискурсу за формою реалізації
18. Класифікації діалогічного дискурсу за параметром «вид комунікації»
19. Об'єктивні фактори «ситуації мовлення»
20. Суб'єктивні фактори «ситуації мовлення» (стабільні та змінні)
21. Комунікація: визначення, сутність
22. Способи досягнення успішності комунікації
23. Комунікативний збій та його можливі причини
24. Суб'єктивні методи дослідження усного дискурсу
25. Алгоритм проведення перцептивного аналізу усного дискурсу
26. Алгоритм проведення аудиторського аналізу усного дискурсу
27. Алгоритм проведення електроакустичного аналізу усного дискурсу
28. Особливості обробки та інтерпретації мелодійних характеристик усного мовлення
29. Особливості обробки та інтерпретації динамічних характеристик усного мовлення
30. Особливості обробки та інтерпретації темпоральних характеристик усного мовлення

13. Розподіл балів, які отримують студенти Семестр 6-й

За кожний змістовий модуль здобувач може отримати максимальну оцінку 100 балів (середнє арифметичне суми балів за теми, що були пройдені). Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Поточний контроль		Загальна оцінка
№ змістових модулів та тем	Бали	
ЗМ 1		100
Тема № 1	100	
Тема № 2	100	
Тема № 3	100	
Тема № 4	100	
Тема № 5	100	
Тема № 6	100	
Тема № 7	100	
Разом за ЗМ 1	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
---------------	--------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни «Просодія усного дискурсу. Сприймальні характеристики усного дискурсу». Одеса: ОНУ, 2020.

Силабус навчальної дисципліни «Просодія усного дискурсу. Сприймальні характеристики усного дискурсу». Одеса: ОНУ, 2020.

14. Рекомендована література

Основна

1. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації [Текст] : Підручник / О. Селіванова. – Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю. А., 2011. – 350 с.
2. Introduction to Theoretical Phonetics of English : study guide / N.V. Tatsenko. Sumy : Sumy State University, 2020. – 199 p.
https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/79933/3/Tatsenko_phonetics.pdf

Додаткова

3. Ведернікова Т.В. Дискурсологія тексту: історія та перспективи. 2017.
URL: <https://www.cuspu.edu.ua/ua/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/485-naukovi-konferentsiitsdpu/international-scientific-and-practical-internet-conference-foreign-language-in-professionaltraining-of-specialists-issues-and-strategies/section-1-critical-issues-of-contemporary-philologyliterature-and-cultural-studies/6010-diskursologiya-tekstu-istoriya-ta-perspektivi>
4. Громова О.П., Піддубна Л.М. Теоретична та практична фонетика англійської мови. Навч. посібник. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2019. – 57с.
<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=bebbb97b-4b13-4da5-a5c5-826ca750cd3a>
5. Загнітко А. Основи дискурсології: науково-навчальне видання / А. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2008. – 194с. <https://www.studmed.ru/zagn-tko-a-p-osnovi-diskursolog-850b23a91ab.html>
6. Колесник О.С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. Теоретична фонетика англійської мови : навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов / О.С. Колесник, Л. А. Гаращук, К. В. Гаращук. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. – 226с.
https://elibrary.kubg.edu.ua/11137/1/Kolesnyk_harashchuk_phonetics.pdf

Електронні ресурси

7. Beaugrande R. de (2004), Language, Discourse, and Cognition: Retrospects and Prospects, online: <http://www.beaugrande.com/LanguageAndCognition.htm>
8. Gee James Paul (20014), An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method <https://doi.org/10.4324/9781315819679>